

Załącznik
do Uchwały Nr III/16/2014
Rady Miejskiej w Więborgu
z dnia 29 grudnia 2014 r.

GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
na lata 2015 - 2017

1. Wstęp

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzy o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Aby móc kompleksowo wspierać rodziny należy stworzyć gminny program wspierania rodziny, którego realizacja należy do zadań własnych gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest spójny ze:

- a) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2014-2021 przyjętą Uchwałą Nr XXXVII/327/2013 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 20 grudnia 2013r.,
- b) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Sępoleńskiego na lata 2014-2021 przyjętą Uchwałą Nr XLVII/314/2014 Rady Powiatu w Sępólnie Kraj. z dnia 26 września 2014r.

Podstawa prawna działań:

art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2. Diagnoza społeczna

Gmina Więcbork położona jest w zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Jest jedną z 4 gmin wchodzących w skład powiatu sępoleńskiego.

Zajmuje powierzchnię 23 571 ha, z czego 374 ha zajmuje miasto, a 23 197 ha - obszary wiejskie.

Powierzchnia gminy stanowi 1/3 powierzchni powiatu sępoleńskiego a tym samym gmina Więcbork jest największą gminą powiatu sępoleńskiego. Koncentruje ok. 1/3 ogółu mieszkańców powiatu i zamieszkuje ją największa liczba ludności wiejskiej.

Ludność gminy wynosi ogółem 13.682 osób (stan na 31.12.2013 r.- dane z USC w Więcborku) , z tego :

- obszary miejskie zamieszkuje 6.037 osób (44,12 %)
- obszary wiejskie zamieszkuje 7.645 osób (55,88%).

Poniższe tabele obrazują strukturę ludności na terenie miasta i gminy Więcbork w latach 2012 – 2013

Ludność – struktura według płci stan na dzień 31 grudnia				
Liczba ludności (pobyt stały + czasowy)	2012		2013	
	miasto	wieś	miasto	wieś
ogółem z tego	6.093	7.650	6.037	7.645
kobiety	3.197	3.724	3.155	3.730
mężczyźni	2.896	3.926	2.882	3.915

źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC Więcbork

Ludność – struktura według wieku stan na dzień 31 grudnia				
	2012	% do ogółu mieszkańców gminy	2013	% do ogółu mieszkańców gminy
wiek przedprodukcyjny (0-17 lat)	2.987	21,74	2.901	21,20
wiek produkcyjny ogółem (z tego)	8.730	63,52	8.679	63,43
kobiety (18-60 lat)	4.067	29,59	4.038	29,51
mężczyźni (18-65 lat)	4.663	33,93	4.641	33,92
wiek poprodukcyjny ogółem (z tego)	2.026	14,74	2.102	15,37
kobiety powyżej 60 lat	1.431	10,41	1.468	10,73
mężczyźni powyżej 65 lat	595	4,33	634	4,64

źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC Więcbork

Analizując powyższe dane można zauważyć spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym natomiast wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. Nasuwa się jednoznaczny wniosek, że ogólna polityka państwa w tym również samorządów lokalnych powinna zmierzać w kierunku zapewnienia rodzinie poczucia bezpieczeństwa (stała praca, wynagrodzenie pozwalające na zaspokojenie potrzeb rodziny, rozwój placówek oświatowych i służby zdrowia) i tym samym dać jej warunki do rozwoju.

Głównym problemem z jakim borykają się mieszkańcy gminy Więcbork jest bezrobocie sięgające na terenie powiatu sępoleńskiego 25,10% (grudzień 2013 r.- dane z PUP w Sępólnie Kr.) , które dotyczy zwłaszcza kobiet . W grudniu 2013 roku liczba osób bezrobotnych na terenie miasta i gminy Więcbork wyniosła 1.111 osób (dane PUP Sępólno Kr.) , z czego tylko 190 osób (dane PUP Sępólno Kr.) posiadało prawo do pobierania zasiłku. Pozostawanie bez pracy powoduje ubożenie rodzin i bardzo często jest przyczyną powstania szeregu dysfunkcji (alkoholizm, przemoc, poczucie bezsilności).

Rodzina dysfunkcyjna jest to rodzina, która nie spełnia swych zadań względem dzieci. Rodziny te pozostają w opozycji do właściwości rodziny zdrowej. W takiej rodzinie na pierwszym miejscu zaspakajane są potrzeby rodziców a nie dzieci. Zaburzona jest również więź emocjonalna między członkami rodziny – są osoby ważniejsze, którym pozostali członkowie rodziny muszą się podporządkować. Atmosfera w rodzinie jest pełna napięcia, zasady są narzucane. Nie można wyrażać swoich uczuć, myśli, pragnień. Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dziecko na szereg negatywnych emocji. Niejednokrotnie dzieci w takich rodzinach odbierane są jako balast dla rodziców ograniczający ich swobodę. Wobec dzieci stosowane są surowe kary, nieadekwatne do stopnia przewinienia.

O rodzinie dysfunkcyjnej mówimy w sytuacji w której:

1. jedno bądź oboje rodziców uzależniło się od alkoholu,

2. występuje problemem wykorzystywania seksualnego czyli taka w której jedno bądź oboje rodziców wykorzystuje seksualnie kogoś w rodzinie,
3. jedno bądź oboje rodziców stosuje przemoc emocjonalną (szantaż, zastraszanie itp.) wobec członków rodziny,
4. jedno bądź oboje rodziców bije, maltretuje fizycznie kogokolwiek z członków rodziny (przemoc fizyczna)
5. występuje przewlekła choroba, a osoba chora wini za swój stan zdrowia pozostałych członków rodziny i stawia siebie w centrum uwagi.

Podjmując rozważania na temat roli rodziny w systemie profilaktyki, trzeba zdawać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń, jak rozwój cywilizacji. Postawy wielu ludzi nacechowane są lękiem przed przyszłością, rozczarowaniem. Wiele małżeństw się rozpada. Rodzice są zapracowani, nie zwracają uwagi na potrzeby dziecka (głównie emocjonalne). Coraz bardziej widoczne są różnice pomiędzy bogatymi a biednymi. Najbardziej przez ten stan rzeczy cierpią dzieci, które pozostawione „same sobie” podejmują działania dewiacyjne, które prowadzą do niedostosowania społecznego.

Pracownicy socjalni jak i również asystenci rodziny Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Najczęstsze przyczyny nasilenia trudnych sytuacji życiowych, które stanowią przyczynę ubiegania się o wsparcie odzwierciedla poniższa tabela.

Powody trudnej sytuacji życiowej	2012 rok		2013 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	343	1.120	372	1.173
Bezdomność	4	4	3	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	38	200	50	259
w tym : wielodzietność	15	98	18	109
Bezrobocie	334	1.134	360	1.176
Niepełnosprawność	297	878	309	868
Długotrwała lub ciężka choroba	369	1.099	399	1.112
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	135	588	134	580
Przemoc w rodzinie	45	175	45	165
Alkoholizm	105	233	122	302

źródło: opracowania własne MPiPS -03

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą w latach 2012-2013

Wyszczególnienie	2012 rok		2013 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych	944	1.760	992	1.749
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych (specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania)	13	88	8	43
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych (zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, pomoc przyznana w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”)	942	1.760	990	1.749

źródło: opracowania własne MPiPS-03

Jak wynika z powyższej analizy główną przyczyną złego funkcjonowania rodzin jest ubóstwo, które jest następstwem bezrobocia oraz takich czynników dysfunkcyjnych jak: przemoc w rodzinie, alkoholizm, niepełnosprawność i długotrwała choroba. Wskazane powyżej dysfunkcje bardzo często prowadzą do powstania problemu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Bezradność oznacza brak umiejętności sprawowania opieki nad dziećmi, brak kompetencji wychowawczych, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego. Podejmowanie działań na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest traktowane przez służby społeczne priorytetowo, gdyż w dużej mierze dotyczy najmłodszych mieszkańców gminy tj. dzieci.

Asystenci rodziny podejmują działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Tut. ośrodek zatrudnia 2 asystentów rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 20, natomiast od 01 stycznia 2015 roku 15-tu. Na uwagę zasługuje fakt, że wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Poniższa tabela obrazuje liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, jak i również liczbę rodzin z którymi asystent zakończył współpracę w latach 2012- 2013.

	2012	2013
Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny z tego:	28	34
zamieszkujących na terenach wiejskich	19	24
Liczba rodzin, z którymi asystenci zakończyli współpracę – ogółem z tego:	9	8

ze względu na osiągnięcie celów	4	5
ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	4	2
ze względu na zmianę miejsca zamieszkania (poza teren miasta i gminy Więcbork)	1	1

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Więcborku

Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności. Na pracę z rodziną składa się ocena jej sytuacji, planowanie i realizacja zadań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze ekonomiczno – socjalnym, opiekuńczo – wychowawczym i społecznym. W tym celu asystent rodziny wspólnie z członkami rodziny opracowuje plan pracy, który jest następnie realizowany. Z planem pracy zapoznaje się także pracownik socjalny. Na uwagę zasługuje fakt, że do pracy z asystentem rodziny w głównej mierze kierowane są te rodziny, u których występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Są to rodziny które borykają się z wieloma problemami, a ich trudna sytuacja jest wynikiem kilkuletnich a nawet kilkunastoletnich zaniedbań czy też zaniechań. Tym bardziej cieszy, że udało się zakończyć współpracę z dziewięcioma rodzinami, u których nastąpiła pełna realizacja planu pracy i ustało zagrożenie odebrania dzieci. W przypadku jednej rodziny, która została objęta wsparciem asystenta rodziny doszło do sytuacji odebrania trójki dzieci i umieszczenia ich w placówce opiekuńczo – wychowawczej, a następnie w rodzinie zastępczej. W dwóch rodzinach asystent został skierowany z uwagi na fakt, że dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, a rolą asystenta było podjęcie działań mających na celu powrót do rodziny biologicznej. Niestety w obu przypadkach rodziny nie podejmowały żadnych działań i ostatecznie zrezygnowały z udzielonego wsparcia.

Dużym wsparciem dla dzieci wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych jest działająca w strukturach Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku **Świetlica Środowiskowa „Uśmiech”**. Przeznaczona jest ona dla dzieci w wieku od 6 do 16 roku życia. W 2013 roku łącznie z różnych form zajęć opiekuńczo – wychowawczych oraz pomocy oferowanej przez placówkę skorzystało 201 dzieci (licząc każde dziecko jeden raz bez względu na liczbę dni pobytu). Podstawowym celem działania Świetlicy Środowiskowej jest stworzenie dzieciom bezpiecznego miejsca i możliwości spędzania czasu wolnego od ryzykownych zachowań, a także doraźna pomoc w rozwiązywaniu podstawowych trudności funkcjonowania społecznego, szkolnego, osobistego i emocjonalnego. Świetlica jest placówką wsparcia dziennego i postępowanie z wychowankami ma charakter wieloaspektowych działań opiekuńczo – wychowawczych.

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie przedszkole jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej i społecznej. Na terenie miasta i gminy Więcbork funkcjonuje jedno **Przedszkole Gminne w Więcborku**, które posiada dwie filie w Sypniewie i Borzyszkowie. **Oddział przedszkolny** funkcjonuje także w Zespole Szkół w Pęperzynie,

Zespole Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Jastrzębcu , Szkole Podstawowej w Zakrzewku oraz w Szkole Podstawowej w Runowie Kr. Na terenie szkoły w Pęperzynie funkcjonuje także Zespół Wychowania Przedszkolnego. Opieką przedszkolną na terenie gminy objętych jest 395 dzieci.

Poniższa tabela obrazuje liczbę dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych.

l.p.	Placówka oświatowa	Liczba dzieci
1.	Przedszkole Gminne w Więcborku	195
	Filia w Sypniewie	75
	Filia w Borzyszkowie	23
2.	Oddziały Przedszkolne w Zespole Szkół w Pęperzynie	26
3.	Oddział Przedszkolny w Zespole Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Jastrzębcu	24
4.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Runowie Kr.	37
5.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Zakrzewku	15

źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z placówek oświatowych (wrzesień 2014 rok)

Edukację szkolną zapewniają **szkoły podstawowe, gimnazja jak i również szkoły ponadgimnazjalne**, które funkcjonują na terenie miasta i gminy Więcbork. Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych .

Organ prowadzący – Gmina Więcbork

Placówka oświatowa	Liczba uczniów
Gimnazjum w Więcborku	268
Szkoła Podstawowa w Więcborku	480
Szkoła Podstawowa w Runowie Kr.	85
Szkoła Podstawowa w Zakrzewku	57
Zespół Szkół w Jastrzębcu – Szkoła Podstawowa	59
Zespół Szkół w Jastrzębcu – Gimnazjum	35
Zespół Szkół w Pęperzynie- Szkoła Podstawowa	71
Zespół Szkół w Pęperzynie – Gimnazjum	30
Zespół Szkół w Sypniewie – Szkoła Podstawowa	169
Zespół Szkół w Sypniewie – Gimnazjum	92
RAZEM	1.346

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biura Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku (wrzesień 2014 rok)

Organ prowadzący – Starostwo Powiatowe w Sępólnie Kr.

Placówka oświatowa	Liczba uczniów
Zespół Szkół Oddziały Zamiejscowe Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Więcborku	
Szkoła Podstawowa	23
Gimnazjum	17
Szkoła Przysposabiająca	2
Liceum Ogólnokształcące w Więcborku	258
Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Więcborku	368
Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sypniewie	225
RAZEM	893

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Sępólnie Kr. (wrzesień 2014 rok)

Placówki oświatowe wspierają także rodziny w sferze opiekuńczo- wychowawczej. Ich celem oprócz edukacji, która jest ich głównym i priorytetowym zadaniem jest także wspieranie rodziców w wychowywaniu młodego pokolenia. To szkoła powinna wzmocniać i utrwalać pozytywne wartości, które przekazywane są w rodzinach. W placówkach oświatowych realizowanych jest szereg przedsięwzięć, które mają na celu pokazanie młodemu pokoleniu wartości jakimi powinni kierować się w życiu. Bardzo dużo mówi się o szkodliwości nadużywania alkoholu, narkotyków jak i również neguje się zachowania przemocowe.

Czynniki dysfunkcyjne, które negatywnie wpływają na funkcjonowanie rodziny nakładają na szeroko rozumianą kadrę pomocy społecznej stosowania pracy socjalnej ukierunkowanej na zmiany negatywnych zachowań i poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej. W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie jest w stanie poradzić sobie z problemami zachodzi konieczność udzielenia jej pomocy m.in. poprzez stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu poradnictwa specjalistycznego. Mieszkańcy gminy mogą liczyć na wsparcie pedagoga, psychologa, dwóch terapeutów leczenia uzależnień (alkohol, narkotyki) w Punkcie Interwencji Kryzysowej działającym przy Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Więcborku.

Zdarzają się sytuacje, że pomimo szeroko rozumianej pracy socjalnej świadczonej na rzecz rodziny zachodzi konieczność umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Konwencja o prawach dziecka ratyfikowana przez Polskę w 1991 roku stanowi, że *„Dziecko pozbawione czasowo lub na stałe swego środowiska rodzinnego lub, gdy ze względu na swoje dobro nie może pozostawać w tym środowisku, będzie miało prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa. Taka opieka może oznaczać adopcję, polegać na umieszczeniu w rodzinie zastępczej lub, gdy jest to niezbędne w odpowiedniej instytucji”*. Powyższe prawo zapisane jest również w najwyższej rangi akcie normatywnym jakim jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, w której w art. 72 ust 2 jest zapisane *„dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych”*.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi, że w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców zostaje ono umieszczone w pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą może być sprawowana w formie:

1. rodzinnej
2. instytucjonalnej.

Przez rodzinną pieczę zastępczą rozumie się rodziny zastępcze (spokrewnione, niezawodowe, zawodowe) oraz rodzinne domy dziecka.

Instytucjonalna pieczę zastępcza to : placówki opiekuńczo – wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Poniższa tabela obrazuje liczbę dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo wychowawczych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci pochodzących z terenu gminy Więcbork.

Pieczą zastępczą				
	2012		2013	
	Ogółem	Teren miasta i gminy Więcbork*	Ogółem	Teren miasta i gminy Więcbork*
Liczba dzieci z terenu powiatu sępoleńskiego umieszczonych w placówkach (po raz pierwszy)	6	4	5	4
Liczba dzieci z terenu powiatu sępoleńskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych (po raz pierwszy)	16	11	8	3
Liczba rodzin zastępczych na terenie powiatu sępoleńskiego	45	17	50	19
Ogólna liczba dzieci z terenu powiatu sępoleńskiego przebywających w placówkach na terenie powiatu sępoleńskiego i innych powiatów (bez względu na okres umieszczenia)	61	27	52	22
Ogólna liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych (bez względu na okres umieszczenia) na terenie powiatu sępoleńskiego i innych powiatów	93	40	98	32

*dotyczy tylko dzieci pochodzących z terenu miasta i gminy Więcbork

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodziny w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek partycypowania w kosztach związanych z umieszczeniem dziecka w szeroko rozumianej pieczy zastępczej. Wydatki kształtują się na poziomie 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej wydatków na opiekę i wychowanie dziecka.

Poniższa tabela obrazuje liczbę dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej i tym samym gmina Więcbork została zobligowana do częściowego ponoszenia kosztów związanych z ich pobytem w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, za które gmina Więcbork zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności			
2012		2013	
rodziny zastępcze	placówki opiekuńczo – wychowawcze	rodziny zastępcze	placówki opiekuńczo – wychowawcze
5	3 (w tym samym roku dzieci te zostały umieszczone w rodzinie zastępczej)	3	4 (z tego trójka powróciła do domu rodzinnego)

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Więcborku

Z powyższych analiz wynika, że problem związany z zagrożeniem umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej na terenie funkcjonowania tutaj ośrodka jest widoczny. Dlatego tak bardzo istotne jest podjęcie stosownych rozwiązań, które będzie miało na celu zapobieganie rozszerzaniu się problemu jak również jego systematycznemu niwelowaniu. Udzielenie pomocy nie powinno ograniczać się tylko do sytuacji kryzysowych. Należy podejmować działania o charakterze prewencyjnym, profilaktycznym. Głównym zadaniem i istotą działań pomocowych powinno być przeciwdziałanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Należy pamiętać, że rodzina jest podstawową komórką, w której powinien odbywać się naturalny proces kształtowania się osobowości wszystkich członków rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci. Należy dać im szansę na wzrastanie i uczenie się prawidłowych relacji rodzinnych i szczęśliwe dzieciństwo.

Mówiąc o rodzinie musimy spojrzeć na nią szerzej nie ograniczając się tylko do tzw. rodzin dysfunkcyjnych. W obecnej sytuacji demograficznej naszego kraju (starzenie się społeczeństwa) należy podjąć wszelkie działania promujące rodzicielstwo. Jednym z takich działań naszego państwa jest ustanowienie **rządowego programu dla rodzin wielodzietnych**. W ramach tego programu funkcjonuje Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, która przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18-go roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności na czas jego trwania. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień, przez instytucje, które podjęły współpracę w tym zakresie. Dane tych instytucji zostały umieszczone na stronie internetowej rodzina.gov.pl Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku na terenie naszej gminy jest realizatorem omawianego zadania. Na dzień 31 października 2014 roku Kartę Dużej Rodziny otrzymało 75 osób, które zamieszkiwały w 15 rodzinach.

Duże znaczenie w promowaniu rodziny i działań zmierzających do jej zintegrowania mają organizacje pozarządowe. Na terenie gminy Więcbork prężnie w tym zakresie działa **Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie**, które pozyskuje środki finansowe na szereg przedsięwzięć. Realizowane są projekty w Świetlicy Środowiskowej w Więcborku, a do stałego harmonogramu działań wpisany jest „PIKNIK PRZYJAŹNI”, który jest organizowany od kilku lat.

Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie wraz ze Świetlicą Środowiskową „Uśmiech” jest realizatorem projektu „Chodź pomaluj mój świat”. Projekt przeznaczony jest dla 15 dzieci w wieku od 3 do 10 lat posiadających orzeczenie o niepełnosprawności i ich prawnych opiekunów. W ramach projektu odbywają się następujące działania:

Działanie I „Razem Raźniej”, to cykl warsztatów o charakterze terapeutycznym w których dzieci będą uczestniczyć wraz z rodzicami. Zajęcia te realizowane będą m.in. metodami: W. Sherborne, P. Dennisona, Knillów i Klanzy.

Działanie II „Kolorowy Zawrót Głowy”, składający się z warsztatów artystycznych opartych o arteterapię w których dzieci będą uczestniczyć wraz z wolontariuszem (1:1).

Działanie III „Klub Rodziców”- cykl warsztatów wspierających rodziców dzieci niepełnosprawnych, prowadzonych przez psychologa.

Działanie IV „Profesjonalna Kadra”- III stopniowy kurs doskonalący z terapii behawioralnej dla 15 osób z powiatu sępoleńskiego, pracujących na co dzień z dziećmi niepełnosprawnymi i/lub z zaburzeniami w rozwoju.

Działanie V „Profesjonalny Wolontariusz”- cykl Spotkań dla 15 wolontariuszy biorących udział w Działaniu II, będą to spotkania prowadzone przez wychowawców Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech” w Więcborku i wolontariuszy EVS związanych z naszym Stowarzyszeniem.

W ramach projektu powstanie publikacja nt. metod arteterapeutycznych w pracy z dziećmi oraz ze scenariuszami prowadzonych w projekcie zajęć. Zadanie współfinansowane jest przez MPiPS w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich.

W 2015 roku świetlica będzie kontynuować działania Stowarzyszenia rozpoczęte w ramach „Chodź pomaluj mój świat” poprzez prowadzenie terapii behawioralnej dla dzieci z autyzmem i zaburzeniami pokrewnymi. Poza tym od stycznia 2015 roku w Świetlicy będzie funkcjonował Klub Malucha (dla dzieci nieobjętych edukacją przedszkolną) i grupowe zajęcia z metody W. Sherborne, Knillów i Klanzy dla dzieci z niepełnosprawnością i ich opiekunów. Poza tym Stowarzyszenie zamierza

pozyskać środki na utworzenie w Świetlicy Sali Doświadczania Świata, przeznaczonej głównie dla dzieci z niepełnosprawnością.

Dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej cieszą się przedsięwzięcia organizowane przez **Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Więcborku, jak i Bibliotekę Gminną w Więcborku**. Szereg pikników, koncertów, biesiad, spotkań z ciekawymi ludźmi daje możliwość wspólnego spędzania czasu z rodziną. Kółka zainteresowań organizowane w Domu Kultury uczą dzieci organizacji czasu wolnego jak i w dużej mierze rozwijają ich zainteresowania , pasje.

Analiza stanowi podstawę do określenia na jakich płaszczyznach życia rodzin należy podjąć działania, aby rodzina prawidłowo zaczęła funkcjonować i stanowiła pozytywne środowisko rozwoju młodego człowieka. Wobec tak zawitych i skomplikowanych problemów wskazane jest zastosowanie pracy socjalnej prowadzonej w celu wypełnienia i wzmocnienia zmiany.

Profilaktyka rodzinna musi być rozumiana jako interdyscyplinarne działania i wsparcie ze strony służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny.

3. Cel główny Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017

„Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych”.

4. Cele szczegółowe

1. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym, aby mogły pełnić właściwe funkcje opiekuńczo – wychowawcze dla dzieci.
2. Rozwój i poszerzenie oferty placówki wsparcia dziennego.
3. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta rodziny.
4. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.
5. Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych szeroko rozumianej kadry pomocy społecznej ukierunkowanej na pomoc dziecku i rodzinie.

5. Zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017

1. Zatrudnienie zgodnie z ustawą asystentów rodziny i zapewnienie możliwości podnoszenia ich kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach i ich finansowanie.
2. Kierowanie asystenta do pracy z rodziną, przygotowanie planu pracy z rodziną i jego realizacja.
3. Organizowanie grup wsparcia dla rodzin z różnymi problemami.

4. Zagwarantowanie rodzinom biologicznym możliwości korzystania z poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, radca prawny, logopeda itp.).
5. Współpraca ze specjalistami w zakresie poradnictwa specjalistycznego.
6. Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym – współpraca między innymi z Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.
8. Finansowanie kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust.2 ponoszonych przez rodziny wspierające.
9. Współpraca rodzin wspierających z asystentem rodziny na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w zakresie: opieki i wychowania dziecka, prowadzenia gospodarstwa domowego, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych.
10. Zapobieganie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.
11. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.
12. Rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego.
13. Kierowanie dzieci do placówki wsparcia dziennego.
14. Współpraca z Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie w zakresie ustalenia działań mających na celu powrót dziecka do rodziny biologicznej.
15. Współfinansowanie na zasadach zawartych w ustawie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
16. Współpraca z Sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie dysfunkcyjnej lub umieszczonego w pieczy zastępczej.
17. Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny (festyny, biesiady, spotkania z ciekawymi ludźmi).
18. Zapewnienie środków na funkcjonowanie wspierania rodziny na terenie gminy Więcbork.
19. Wsparcie dla rodzin mających trudną sytuację finansową – z systemu zabezpieczenia socjalnego

6. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017

L.p.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Zatrudnienie asystentów rodziny w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy w ilości zgodnej z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 20, od 01 stycznia 2015 - 15.	MGOPS	lata 2015-2017
2.	Zagwarantowanie osobom świadczącym wsparcie na rzecz rodzin warunków umożliwiających podnoszenie swoich kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach oraz samokształceniach.	MGOPS, ROPS Toruń, PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku, Podmioty organizujące szkolenia	lata 2015-2017
3.	Kierowanie asystenta do pracy z rodziną, przygotowanie planu pracy z rodziną, realizacja zadań.	MGOPS- asystenci rodzin, pracownicy socjalni w ścisłej współpracy z rodzinami objętymi wsparciem, PCPR -y	lata 2015-2017
4.	Nawiązywanie współpracy z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny.	MGOPS	lata 2015-2017
5.	Pomoc w organizowaniu ruchów samopomocowych, organizowanie grup wsparcia dla rodzin borykających się z różnorodnymi problemami.	MGOPS, Organizacje pozarządowe	lata 2015-2017
6.	Organizowanie specjalistycznego poradnictwa m.in. psychologicznego, pedagogicznego, prawnego na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	MGOPS, Punkt Interwencji Kryzysowej działający przy MGOPS, Świetlica Środowiskowa „Uśmiech”- Placówka Wsparcia Dziennego, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sępólnie Kr., PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku	lata 2015-2017
7.	Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym. Wskazanie tym rodzinom dróg wyjścia z trudnej sytuacji poprzez udział w terapii odwykowej, terapii dla sprawców przemocy, terapii dla ofiar przemocy, możliwość podjęcia działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.	MGOPS, Punkt Interwencji Kryzysowej działający przy MGOPS, Zespół	lata 2015-2017

		Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku, Poradnia Leczenia Uzależnień w Więcborku, Stowarzyszenie Klub Abstynenta RAZEM OD NOWA	
8.	Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych za pomocą rodzin wspierających.	Burmistrz Więcborka, MGOPS	lata 2015-2017 zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami
9.	Organizacja szkoleń dla rodzin wspierających	MGOPS	lata 2015-2017
10.	Finansowanie kosztów, o których mowa w art. 29 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej związanych z realizacją pomocy przez rodziny wspierające	Gmina Więcbork, MGOPS	lata 2015-2017
11.	Współpraca rodzin wspierających z asystentem rodziny na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	Asystenci rodziny, Rodziny wspierające	lata 2015-2017
12.	Prowadzenie , finansowanie oraz poszerzanie oferty usług placówki wsparcia dziennego – Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech”. Pozyskiwanie środków na realizację zadań.	Gmina Więcbork, MGOPS, Świetlica Środowiskowa „Uśmiech”	lata 2015-2017
13.	Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno – edukacyjnych dla rodzin i dzieci	Placówki oświatowe z ternu miasta i gminy Więcbork, Organizacje pozarządowe, Kluby sportowe przy szkołach, GKRPA Więcbork, Świetlica Środowiskowa „Uśmiech”	lata 2015-2017
14.	Kierowanie dzieci na obozy i kolonie	Kuratorium Oświaty Bydgoszcz, MGOPS	lata 2015-2017
15.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej	MGOPS, Kuratorzy społeczni	lata 2015-2017
16.	Dążenie do reintegracji rodziny poprzez pracę z rodziną	MGOPS,	lata

	biologiczną na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodziny	PCPR-y, Kuratorzy społeczni	2015-2017
17.	Współfinansowanie na zasadach zawartych w ustawie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	Gmina Więcbork, MGOPS	lata 2015-2017
18.	Współpraca z Sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie dysfunkcyjnej lub umieszczonego w pieczy zastępczej	Sąd Rejonowy w Tucholi, Kuratorzy zawodowi i społeczni, MGOPS, PCPR-y, Placówki oświatowe	lata 2015-2017
18.	Przystępowanie do rządowych programów wspierania rodziny jak i również rządowego programu wsparcia rodzin z dziećmi	Gmina Więcbork, Burmistrz Więcborka, MGOPS, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	lata 2015-2017
19.	Wspieranie rodzicielstwa - realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Karta Dużej Rodziny)	Gmina Więcbork MGOPS	lata 2015-2017
20.	Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny (festyny, biesiady, spotkania z ciekawymi ludźmi)	MGOK Więcbork, Gmina Więcbork, Biblioteka Gminna Więcbork, Organizacje pozarządowe, MGOPS	lata 2015-2017
21.	Zapewnienie środków na funkcjonowanie wspierania rodziny na terenie gminy Więcbork	Gmina Więcbork, MGOPS	lata 2015-2017
22.	Wsparcie dla rodzin posiadających trudną sytuację finansową z systemu zabezpieczenia socjalnego (np. stypendia szkolne, dodatki mieszkaniowe, pomoc przyznawana na podstawie ustawy o pomocy społecznej, świadczenia rodzinne)	Gmina Więcbork, MGOPS, Biuro obsługi Oświaty Samorządowej	lata 2015-2017

7. Źródła finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 mogą być środki finansowe pochodzące:

- z budżetu gminy,
- z budżetu państwa,
- ze środków unijnych,
- z darowizn.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

8. Beneficjenci Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 z terenu miasta i gminy Więcbork

1. Rodziny z terenu miasta i gminy Więcbork ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niewydolnych wychowawczo, rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym.
2. Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym.
3. Rodziny wspierające, których głównym zadaniem jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

9. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin na terenie gminy Więcbork

1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku,
2. Punkt Interwencji Kryzysowej działający przy MGOPS w Więcborku,
3. Zespół Interdyscyplinarny powołany przy MGOPS w Więcborku,
4. Posterunek Policji w Więcborku,
5. Urząd Miejski w Więcborku,
6. Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Więcborku,
7. Placówka wsparcia dziennego – Świetlica Środowiskowa „Uśmiech” w Więcborku,
8. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca w strukturach Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku,
9. Poradnia Leczenia Uzależnień działająca w NZOZ PROVITA Sp. z o.o w Więcborku,
10. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PROVITA Sp. z o.o w Więcborku,
11. Biuro Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku,
12. Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Więcborku,
13. Gimnazjum im. Polskich Noblistów w Więcborku,
14. Szkoła Podstawowa w Zakrzewku,
15. Szkoła Podstawowa im. Elżbiety i Jana Orzelskich w Runowie Kr.,
16. Zespół Szkół w Pęperzynie,
17. Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Jastrzębcu,
18. Zespół Szkół w Sypniewie,
19. Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka w Więcborku,
20. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Więcborku,
21. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sypniewie,
22. Zespół Szkół Nr 2 w Sępólnie Kr. Oddział Zamiejscowy Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w Więcborku,
23. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku,
24. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Więcborku z Filią w Małej Cerkwicy,
25. Przedszkole Gminne w Więcborku, Filie w Sypniewie oraz w Borzyszkowie,
26. Miejsko Gminny Ludowy Klub Sportowy „Grom”,
27. Ludowy Zespół Sportowy „GWIAZDA” Sypniewo,
28. Ludowy Klub Sportowy „SOKÓŁ”,

- 29. Stowarzyszenie Klub Abstynenta RAZEM OD NOWA,
- 30. Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie.

10. Realizatorzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017

Koordinatorem Programu jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku przy współpracy:

- Asystentów rodzin
- Rodzin wspierających
- Zespołu Interdyscyplinarnego
- Policji
- Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie
- Sędziów i Kuratorów Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego
- Organizacji pozarządowych
- Placówek oświatowych i kulturalnych
- Placówek wsparcia dziennego.

W realizacji swoich działań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet.

Opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy, a tym samym zobowiązuje jednostki samorządowe do realizacji celów w nim zawartych oraz do stymulowania i ukierunkowywania działań na rzecz dziecka i rodziny.

11. Monitoring Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017

Monitoring Programu będzie odbywał się poprzez coroczną ocenę realizacji zadań.

Sprawozdanie z realizacji Programu i osiągniętych efektów będzie integralną częścią rocznego sprawozdania Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku.

12. Spodziewane efekty realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny

- 1) 25% rodzin z ogólnej liczby rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej z terenu gminy zostanie objętych wsparciem asystenta rodziny,
- 2) 100% ogółu zatrudnionych asystentów rodzin stworzy się możliwości do podnoszenia kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach oraz samokształcenie,
- 3) 80% rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny umożliwi się dostęp do poradnictwa specjalistycznego,
- 4) u 50% rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny zauważy się poprawę ich funkcjonowania (lepsze relacje w rodzinie, nabycie umiejętności gospodarowania budżetem, utrzymanie czystości w mieszkaniu, zachowanie higieny osobistej, większe zainteresowanie ze strony rodziców edukacją dzieci ich stanem zdrowia),

- 5) pozyskanie 100% środków niezbędnych do partycypowania w kosztach związanych z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej (dot. umieszczenia w pieczy zastępczej po raz pierwszy po 2011 roku),
- 6) ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w szeroko rozumianej pieczy zastępczej,
- 7) rozszerzenie oferty działań pomocowych, kulturalnych, oświatowych na rzecz rodziny ze szczególnym uwzględnieniem rodziny wielodzietnej,
- 8) konsolidacja działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji.

13. Możliwe zagrożenia, które ograniczą lub uniemożliwią osiągnięcie założonych efektów Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Niechęć rodzin do podjęcia współpracy z asystentem rodziny, która może przejawiać się brakiem podejmowania działań ze strony poszczególnych członków rodzin niezbędnych do realizacji opracowanego wspólnie planu pracy z rodziną, który ma na celu poprawę ich funkcjonowania w środowisku.
2. Brak wystarczających środków finansowych na realizację zadania może uniemożliwić w pełnym zakresie asystentom rodziny podnoszenie swoich kwalifikacji, jak również uniemożliwi zatrudnienie specjalistów (np. psychologa, pedagoga, radcę prawnego), którzy swoimi działaniami mieliby wesprzeć pracę asystenta rodziny. Należy mieć świadomość, że ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy szereg nowych zadań nie zabezpieczając środków finansowych na ich realizację.